

Nr 1152

Av fröken Ljungberg m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 91, med förslag till lag angående ändring i lagen den 19 juni 1942 (nr 429) om hyresreglering m. m. och om fortsatt giltighet av lagen, m. m.

(Lika lydande med motion nr 892 i Första kammaren)

I Kungl. Maj:ts proposition nr 91 framlägges förslag till lag om hyresnämnder. Samma förslag har tidigare framförts i Kungl. Maj:ts proposition nr 171 vid 1967 års höstriksdag. Detta tidigare förslag kom emellertid inte att leda till något resultat då proposition nr 171 återkallades av Kungl. Maj:t. Lagförslaget företedde enligt lagrådets yttrande brister då det framfördes i proposition 171/1967. Någon väsentlig förändring har icke företagits, varför bristerna kvarstår. Dessa bottnar i det tilltänkta systemet att anknyta en särskild nämnd som prövande organ till den ordinarie domstolsorganisationen. Lagrådet anser att icke mycket väsentligt står att vinna genom att vidtaga ändringar i fråga om enstaka detaljer. Ehuru man i och för sig kan instämma i denna uppfattning vill vi likväl föreslår ett par ändringar, som enligt vår mening lätt låter sig genomföras och är ägnade att ge hyresnämnderna ökad styrka till fromma för rättssäkerheten.

Den ena åtgärden som bör genomföras är den av lagrådet förordade ändringen i § 2, första stycket, att kravet på att nämndens ordförande skall ha erfarenhet av domarvärv bör vara ovillkorligt. De många rent civilrättsliga frågor som nämnden har att avgöra torde utgöra ett fullgott motiv för en sådan bestämmelse. Det framgår av propositionen att departementschefen i princip delar lagrådets uppfattning i kompetensfrågan. Det anföres emellertid att ett krav på erfarenhet av domarvärv skulle kunna skapa svårigheter om ingen lämplig sådan person finns att tillgå. På grund av detta skäl anser departementschefen att annan lagfaren person i dylika fall bör komma i fråga. Det synes oss emellertid som om denna motivering vore föga bärkraftig. Svårigheten att erhålla en person med domarkompetens torde kunna åberopas som skäl i alla de fall då man för närvarande kräver sådan. Det relativt ringa antal ordförande som krävs torde inte utgöra något hinder för att uppställa ett sådant kompetenskrav. En motivering skulle kunna vara att man anser att det i detta fall skulle vara mindre betydelse-

fullt än i andra att hålla på kompetensregeln. Som framgår av det nyss anförda, anser vi inte att så är fallet. En domarkompetent ordförande skulle utan tvivel öka rättssäkerheten för allmänheten.

Den andra ändringen, syftande till att stärka nämndens auktoritet och ställning, hänför sig till 15 § i lagförslaget. Bestämmelsen om att nämnden skall motivera sitt beslut har fått en olycklig utformning, som inte blir bättre av uttalandena i motiven. Lagtexten utsäger att hyresnämnden i sitt beslut skall ange de skäl på vilka beslutet grundas »i den mån det är behövt». I motiven uttalas att det är av väsentlig betydelse att hyresnämnden kan tillämpa ett snabbt och enkelt förfarande och icke betungas av någon skyldighet att ingående motivera sina beslut. Å andra sidan skall det enligt motiven krävas att nämnden i vissa fall, åtminstone i korthet, anger de skäl som ligger till grund för beslutet. Det förefaller oss föga rimligt att en hyresnämnd skall få meddela ett beslut som inte, åtminstone i korthet, anger skälet eller skälen som ligger till grund för detsamma. Detta torde vara ett krav för att nämndens beslut skall vinna förtroende hos såväl parterna som hyresmarknadens organisationer. Nämnden får inte sjunka ner till något slags genomgångsinstans med ett summariskt förfarande. Risken är stor att så blir fallet om man frånträder kravet på motiverade beslut.

Åberopande det anförda hemställas,

att riksdagen måtte antaga det vid proposition nr 91/1968 fogade förslaget till lag om hyresnämnder med den ändringen att 2 och 15 §§ erhåller följande lydelse:

2 §.

Hyresnämnd består av ordförande, som skall vara lagfaren och erfaren i domarvärv, och två andra ledamöter, om ej annat följer av andra stycket. Av de senare ledamöterna skall den ene vara väl förtrogen med förvaltning av hyresfastighet och den andre vara väl förtrogen med bostadshyresgästers förhållanden eller, när ärende rör annan lägenhet än bostadslägenhet, med näringsidkande hyresgästers förhållanden.

Vid företagande — — — eller 3.

Konungen får — — — även avdelning.

Ledamot skall — — — som ledamot.

För ledamot — — — även ersättare.

15 §.

I hyresnämnds beslut skall anges de skäl på vilka beslutet grundas.

Om part — — — att iakttaga.
Kan på — — — hinder möter.
Beslut tillställs — — — partens närvaro.

Stockholm den 23 april 1968

Blenda Ljungberg (h)

Bengt Bengtson (h)

Ingrid Sundberg (h)

Allan Åkerlind (h)

i Solna
